

Poetyka wzniosłości w sanskryckich poematach epickich

Streszczenie w języku polskim

Dysertacja przedstawiona w formie cyklu złożonego z siedmiu powiązanych tematycznie artykułów podejmuje próbę odpowiedzi na pytania: dlaczego autorzy sanskryckich poematów epickich (mahakawja / mahākāvya) określają wartości najwyższe dla ich kontekstu kulturowego poprzez porównywanie ich do najbardziej spektakularnych elementów natury (gór, oceanów / mórz, ciał niebieskich, itd.), dlaczego poświęcają tak wiele miejsca w swoich poematach opisaniu ich i dlaczego ujmują owe opisy w takiej, a nie innej formie, co stanowi o wyjątkowości tej formy opisu, a co łączy ją z innymi rodzajami sanskryckich tekstów metanarracyjnych, oraz co stanowi o sile oddziaływania tego rodzaju opisów i porównań. Aby odpowiedzieć na tak sformułowane pytania, porównuję poetykę badanych fragmentów mahakawji z elementami zachodniego dyskursu wzniosłości, uwzględniając jego źródła klasyczne i filozoficzne. Jednocześnie osadzam je w kontekście zjawiska ‘metanarracyjności’ mahakawji i innych sanskryckich tradycji dyskursywno-narracyjnych, dzielających jej zainteresowanie „wielkimi” elementami natury. Ustalenia sformułowane na podstawie tych zestawień i kontekstualizacji konfrontuję z pojęciami sanskryckiej teorii literatury (alamkaraśāstra / alaṃkāraśāstra). Moje badania koncentrują się na sanskryckich mahakawjach tworzonych do VIII wieku n. e., *Adipuranie* (Adipurāṇa) autorstwa Dżinaseny (Jinasena), czyli sanskryckim utworze z IX wieku n. e., reprezentującym klasę tekstów znanych jako „dżinijskie purany”, oraz traktatach z zakresu sanskryckiej teorii literatury (do X wieku n. e). Uwzględniają również fragmenty hinduistycznych puran (purāṇa) i itihās (itihāsa).

Słowa kluczowe:

wzniosłość – mahakawja – alamkaraśāstra – *Adipurana* – metanarracja